

„теории“, създадени около явления родени изъ училището, които бъркали на цѣлия редъ, пъкъ ако щѣте на цѣлата училищна дисциплина, за която толкова много си бѣхтѣлъ главата неговия баща. Прѣкоритѣ лѣтѣли между четиритѣ стѣни на калоферската академия: „маймуна“ не била спокойна нито частъ, нито минута. Въ класъ тя, тая злощастна „маймуна“, се прѣвѣрнала въ болестъ за тишината, толкова нужна за класни занятия. Стигало една мимика, едно невинно движение отъ страна на палавия Христо, едно малко движение, смисълътъ на което изпълнялъ цѣлата училищна стая, всичкия въздухъ, въображението на прикования за столоветѣ училищенъ народъ, за да се започне нѣкакво мърморене, символично и загадъчно. Любопитството у дѣцата-ученици има широки очи: въ врѣме на класни занятия тѣ гледатъ учителя, а виждатъ немирника. Всички виждали дяволиитѣ на даскалския синъ, който, за свое щастие, притежавалъ изкуството да прикрива видимитѣ признаци на своето „прѣстѣпление“. Прѣподавателятъ стоѣлъ въ недоумѣние, кой пжтъ да улови, за да открие виновния, и да въдвори реда. За негово голѣмо огорчение, това не му се удавало всѣкога: — класътъ тържествува, а Христо Ботйовъ лѣти по крилѣтѣ на своята фантазия, буйна още въ дѣтинство, неукротима и въ зрѣли години.

Да създава „кюляфъ“ на даскалитѣ, въ това число и на баща си, когото сѣкашъ отъ дѣте задминавалъ съ умственностъ, било единъ капризъ на ученика Христо Ботйовъ. Този „капризъ“ обаче, билъ плодъ отъ либералната училищна система на даскалъ Ботю. Учителътъ въ калоферската академия е свободенъ да дѣйствува по своитѣ разбирания въ частъ, стига да не измѣнява общия духъ на академичната наука. Но повечето звѣнари злоупотрѣбавали съ тоя либерализмъ, отъ което страдали „интереситѣ“ на училищния народъ. Често пжти нѣкои учители забравяли разликата